Година 1 Самоков, Май 1922 год. Бр. 7 и 8

РИЛСКИ ШЕПОТ

ОРГАН НА УЧАЩИТЕ СЕ ПРИ АМЕРИКАНСКИТЕ ГИМНАЗИИ — САМОКОВ

Главен Редактор
Христо Явеи

РЕДАКЦИОНЕН КОМИТЕТ
Райна Милева, Неделка Константинова, Надя Будурова, Иван Тодоров, Паскал Маровски и Петко Пеев.

Администратор
Иван Христов.

Годишно течение, десет брои — Абонамент 15 лева — Един брой 2 лева

Черовски.

Старото се застрашава.

Между немалкото преобразования, които претърпя училището ни тая година, на 27 IV. друго събитие безподобно за нас българите, имахме чест да посрещнем. По важност ние ще го поставим второ по ред. Първата голяма крачка към реформа в училищата ни бе промяната и съкратяването на програмата, а втората — въвеждане на Ученически Съвет. От поместеният устав в настоящия брой, вие ще видите неговата цел, а ние тук ще ви покажем значението на тоя Съвет и дали той е стъпка към подобрение на тъй остаряната ни вече стара учебна система.

Някои наши колеги, и за щастие малцинство, гледат през доста мрачни очила на този нов подем. Това наистина е стъпка, казват те, но върху себе си тя носи отпечатък на нещо архаично, древно и монархично. Строго определените рамки, в които е поставен тоя Съвет, не се различават много от тези, в които бяхме и до сега. Туй „вето на директора“ написано с черни букви по нищо не се различава от онова „божествено“(?), което до вчера бе абсолютната истина(?). Да, верно е това, но малко по-другояче мислим ние и съществена разлика има в схващанията ни. Нека, впрочем, се необясняваме.

Когато бях бебе, а то преди години още, аз за дълго стоях в пелени и служех само като кукличка на моите обожатели. Дойде време, когатостанаха нетърпими повоите, които и крака и ръце ми стягаха до болезненост. Като видя майка ми, че това е тъй мъчително за скъпата ѝ рожба, тя реши да ме постави в други рамки по-еластични и удобни за мен.

До сега тя имала пълно veto над мене, но аз това не знаех и не разбирах що значи, пък и много не ме интересуваше.

Но намерих се на ожиданото място, където аз можех да пълзя на четири крака. Това бе моя несъзнателно желан блян и никой не можеше вече ми го отне, защото доказах на майка ми, че съм достоен да го имам.

И не закжсня деня, когато аз стоех прав край малкото столче и тя зорко ме наблюдаваше със засмяни очи. Инстинктивно въодушевен от доволството ѝ, отпуснах се от столчето за секунда, две, когато майка ми се спусна да ме хване; но аз отдавна бях седнал. Тя трябваше да ме залъгва с бобото на черешата, която за щастие и днес се намира в градината ни и е свидетелка на моето нещастие.

Скоро аз припках. Един ден в стаята с братовчед ми Иван търкаляхме макари. Пода бе наведен към огнището, където огнява безукорнзнено приготвяне обеда. Непредвидено, моята макара щеше вече да изчезне от

тоя свят, когато аз без да се спра пито за минута се намерих в жарта, подобно рицар от Сервантесово време, да спасявам любимата си поклонница — макара. — Днес на дясната си ръка близо до китката имам мил и поучителен белег от моето детинство.

А когато свърших III. кл. моята майка ми каза: Синко, ти вече знаеш що е добро и що е лошо, и можеш да отидеш в Самоков, където ще те научат и на други много полезни неща.

Бех пеленаче а ето ме вече юноша с малко черничко под носа. Носеха ме с дни и месеци на ръце, а ето, че сега и аз мога да нося други.

Това са етапите по които съм растнал и достигнал до сегашната си висота. Това са етапите по които човечеството година след година и век след век е напълзяло напред и напред. Това са етапите по които всяко демократично управление е разширявало рамките си и достигнало до днешната степен на развитие. Тези, следователно ще бъдат етапите и за нашето училище, по които ще търсим съвършеното. Млади сме, нетърпеливи да чакаме старите пред нас да се влачат, но бързите крачки и революция не допринасят много за подобрение, когато атмосферата ни свари неакклиматизирани.

За да бъдем по-ясни, нека ви кажем, че и ние сме от поклонниците на онзи ден, когато Учен. и Учит. Съвет ще бъдат едно цяло, което ще се именува „Училищен Съвет." Но нека си припомним: когато бяхме малки ние не знаехме и се възмущавахме за дето ни обвързваха с повои, обаче днес разбираме, че доброжелателите ни това правили, защото искали да имаме прави крака и стройни тела. И ние сме от онези, чиито мощен зов е за реформи във всички български училища. И ние сме от онези на които тежи старото бреме, и чувствуваме умората от тежестта му. И ние заедно с вас искаме мърките с които до сега сме били теглени да се маркират, защото се натъркаха и нови времена наставаха. Негодното, фалшивото да се изхвърли и замени с друго по-пригодно за случая. Но скърбното е, че бълг. училище изглежда още ще ими да пълзи по прашния път и гълта праха му.

Признаци, обаче, за подобрение на Амер. училища ние имаме доста много. А най-важния е този, че нашите учители са готови да правят всяка възможна реформа за подобряване и системата и живота в училището. Голяма инициатива, а също и условия има за такъво подобрение. Ние се надяваме, че нашето училище в неясно бъдеще ще напредвари всички други и ще стане образец в България за модерно и съвременно уредено обществено учреждение, почиващо на пълни демократични и съвременни начала.

Първите и възможни стъпки у нас тая година са направени. Но преди да достигнем това от кого ли нежелано ново училище ние днес трябва да изпълним задължението, което имаме. Дадоха ни Учен. Съвет, и чийто устав са поставени членове, които в никоя друга държавна гимназия не биха се позволили. Ние трябва и ще докажем, че сме достойни не само членове на Учен. Съвет да бъдем, където има от Учит. тяло само двама представители, но че можем пълноправни съветници да сме и в Учит. събрания.

Чрез малкото задължения, които сега ни се дават не насила, а доброволно, ние ще се подготвим за многото, което ни предстои. Духа само при отговорностите се развива и расте. Макар и бавно, но сигурно ние ще достигнем крайната цел. Докато мърдаме има признаци на живот; опасното е когато гърдите престанат възлообразните си движения, защото смъртта тогава е най-близко.

Има, прочие знак, на добро. По-смяло другари напред, да не би да изгубим благовремието. Ние, американските възпитаници нека първи дигнем знамето на новото време. Долу старото! Да живее реформаторството!

В. А. Радев.

За Ученическия Съвет.

След създаването на много хубави и полезни неща, като хор, оркестр, училищни: вестник, лозунг и знаме и пр. които говорят много за нашето училище, ние сме пред още един, може-би най-важния, свършен факт: основа се и действува вече и Ученически Съвет. Безспорно, това е едно крупно новозначинание, което не трябва да се остави незабелязано.

Като бивш ученик в друга гимназия аз в никой случай не мога да отрека, че ние в нашето училище сме поставени в такива условия, ползуваме се с такива права и привилегии, с такава демократичност, каквато я няма никъде другаде, поне в България. Създаването на Ученическия Съвет за лишен път иде да потвърди това.

Мисля, че никой не може да отрече ползата от един Ученически Съвет, който да взема участие в управлението на училището. Тук на нас се дава голяма свобода за изказване мненията и желанията на учениците за училищен живот (чл. V, § 2 и чл. II § 2 на Устава:) тук ние можем по-обективно да произнесем следуемото се наказание на един ученик, отколкото това ще стори Учителския Съвет, защото ние сме със същата психология, със същите идеи и разбирания на провинения, когото ще съдим. (Чл. IX:) тук ние можем по-добре да работим за хармония и разбирателство между отделните училищни организации (чл. VIII) и изобщо да поддържаме един редовен училищен живот според желанието на самите ученици.

Ние не трябва, обаче, да отиваме до крайност във възхищението си от този Съвет. Покрай горните добри неща има и такива, които не са толкова за предпочитане и които зле говорят за Съвета и за демократичността, която той носи. Тия лоши страни у Съвета имат главно два източника: 1) ограничеността на конституцията (устава) на Съвета и 2) практиката, която Съвета ще заведе, или по-право е завел при разглеждане на въпросите.

Ако основно погледнем на устава на Съвета, ще видим, че създаването му не е такъв „крупен" факт, както обичаме да се хвалим. Демократичност у нашето училище и по рано имаше. Който е следвал в друга гимназия, ясно съзнава това: тук никога с нас не се отнасят като със животни, както в други гимназии; тук никога учителите и директора не ни казват: „Ти си ученик, не мож да разсъждаваш," а напротив, имат ни като свои по-млади другари. Мнението на учениците се зачита отдавна: по желанието на учениците, някой учебни предмети даже са били сменявани. Демократичност,безспорно, имаше и има, и именно защото това е така, създаването на Ученическия Съвет не е онзи „крупен" факт, за какъвто го имаме. С неговото създаване се повтарят на книга онния свободи, които ние по-рано имахме принципово, — и жалкото е, че онния свободи, с които се ползувахме преди „писаната конституция," така да се изразя за Съвета и устава му, — бяха по-голями от тия, които ще имаме сега след създаването и съществуването на Ученческия Съвет. За потвърждение на това, достатъчно е да се приведат за пример чл. чл. VI, VII и XI на устава на Съвета.

Според чл. чл. VI и VII, ученическите събрания и избиране на разни изпълнителни комисии, сега ще стават *винаги* със съгласието на директора, когато по-рано станаха и без предварителното негово съгласие, — едно ограничение; според чл. XI, който впрочем унищожава цялия Съвет с устава му заедно, директора си запазва правото за *абсолютно вето* над всички решения на Съвета, та даже и на ученическите събрания, когато по-право това право имаше или поне не беше формулирано, — второ голямо ограничение.

Това е едната страна на въпроса — конституционната. На глед това е малко, — за друга гимназия, ако същия Съвет беше основан там, и дума не може да става за ограничения и не демократичност, — но у нас, базирайки се на фактите и на миналия живот, това не може да се отмине и да не се отбележи като един голям недостатък на иначе полезния и демократичен факт — създаването на Съвета.

Втория източник, който ни настройва песимистично, е самата тактика на Съвета. Страхуваме се, че Съвета, поне до сега, не се занимава с въпроси, които трябва да разреши, а разглежда въпроси от чужда компетентност. Освен това, не се спазва абсолютно чл. II на устава. Има е наша работа да решаваме кога да трае вечерното занимание на учениците и да има ли ръкоплискане в клуба? Има за да се експлоатира с него се създаде Ученическия Съвет, та всички нежелателни за учениците работи, като че ли да излизат от самите тях и ученици да са винови за това? Защо се създават едни постояни търкания между учениците? Аз мисля, че трябва да се обърне по-голямо внимание на въпросите, които се разглеждат, а не да се губи време в празни препирания за работи, които самата дирекция може прекрасно да разреши; да не се отхвърлят набързе хубави предложени начинания и в същото време да се решават страстно въпроси от нищожен характер, като например: „Да се фотографираме!"

Всичко, казано дотук, е накратко онова, което може да се каже за този наш Ученически Съвет. Като ученик в това училище, като такъв, когото боли за него, аз не се поколебах заедно с многото отлични черти на този Съвет, да отбележа и неколко от лошите.

Аз не се смиявам, че онния свободи, които покрай ограниченията, — за които не мога освен да съжалявам и да моля да се отменят — ни се дават ще бъдат изцяло почитани и пазени. Това ще бъде най-главното, което ще говори в полза на Съвета и на това, че неговото създаване е безспорно един „крупен" факт, — най-крупния през тази учебна година.

УСТАВ

НА

УЧЕНИЧЕСКИЯ СЪВЕТ

при

Американската мъжка гимназия

ЧЛЕН I.

И м е.

Името на Съвета е: „Ученически Съвет при Американската Мъжка Гимназия."

ЧЛЕН II.

Ц е л

Целта на Ученическия Съвет е:

1) Да служи като посредник, чрез който директора ще се държи в постоянно съприкосновение с преобладаващите мнения и чувства на учениците;

2) Да посочва средства и начини за повдигане и подобряване на училищния дух и да дава потик на най-хубавите стремежи в училището.

ЧЛЕН III.

Състав.

Ученическия Съвет се състои от седем (7) ученици: — за първото полугодие двама от осмия клас, по един от другите гимназиални класове (VII, VI, V и IV) и един представител на прогимназията: за второто полугодие осми клас има един, седми — два и останалите класове (също и цялата прогимназия) по един представител в съвета.

ЧЛЕН IV.

Избори.

§ 1. Редовните избори се извършват през първите две седмици, след отваряне на училището през м. септември, и на първия ден от второто полугодие през м. февруари.

§ 2. Ако някой отизбраните съветници напусне временно длъжността си, съответния клас му избира временен заместник. Когато някое място остане вакантно за постоянно, вътре в една седмица въпросния клас избира свой нов представител.

ЧЛЕН V.

Отношения с директора.

§ 1. През цялата година, освен през ваканциите, Ученическия Съвет, заедно с директора, има своите редовни събра ния веднаж всяка седмица.

§ 2. Пълна свобода и откровеност в съвещанията, разискванията и внушенията се дават на всички участвующи. Инициативата представяне въпроси може да се подеме или от директора или от Ученическия Съвет.

§ 3. Учителското тяло има право да избере свой представител, който да присъствува на кое и да било или и на всички седмични събрания между Ученическия Съвет и директора, с право да участвува в разискванията и да дава съвети.

§ 4. Седмичните съвещания между Съвета и директора се състоят изобщо от положителни, творчески, полезотворни разисквания, с оглед да се постигне втората точка от целта на Съвета, именно — „да посочва средства и начини за повдигане и подобряване на училищния
дух и да дава потик на най-хубавите стремежи в училището." (чл. II, т. 2)

ЧЛЕН VI.

Училищни събрания.

По предложение на директора или поискането на Ученическия Съвет (със съгласието на директора), последния може да свика на събрание всички ученици, когато болшинството на Съвета намира за необходимо да вземе мнението на цялото ученическо тяло или да се известят решения и планове, изработени от Съвета и одобрени от директора. Последният, или един представител на учителското тяло, може да присъствува на училищните събрания.

Забележка: При разискванията в училищните събрания напълно влиза в сила § 2 от чл. V на настоящия устав.

ЧЛЕН VII.

Особни изпълнителни комисии.

За особни нужди и случаи Ученическия Съвет (със съгласието на директора) може да свика училищно събрание, което да

избере особни изпълнителни комисии за прилагане и напълнение известни проекти. Най-малко един член от Ученическия Съвет трябва да бъде член и на всяка такава комисия.

ЧЛЕН VIII.

Отношения с училищните организации.

Една от функциите на Ученическия Съвет е да работи за хармония и сътрудничество между разните ученически организации. Съвета трябва да разглежда интересите на всички организации с пълна безпристрастност. Всякакъв вид разногласия и недоразумения, които биха се породили между ученическите организации могат да се представят от тях (организациите) или от директора пред Ученическия Съвет за изглаждане. Ако някоя от заинтересованите организации не е доволна от решението на Ученическия Съвет, тя има право да се обърне към директора който е последна инстанция за всички въпроси, отнасящи се до ученическите организации.

ЧЛЕН IX.

Съд за в случай дисциплинарни нарушения.

Директора може, когато намира за добре, да представя пред ученическия Съвет за разрешение или посредничество и въпроси от дисциплинарен характер, било на отделни ученици, или пък произлезли от спорове и недоразумения между двама или повече ученика. В подобни случаи Съвета се обръща в съд, който има пълно право да повиква свидетели, да разглежда делото и да произнася присъда, включително налагането на наказания.

ЧЛЕН X.

Изпълнителни функции.

Ученическия Съвет е длъжен да съдействува с директора до най-висша степен за туряне в действие на мерки и планове, взаимно одобрени от тях, за спечелване искреното сътрудничество на всички ученици в същото направление и за предотвратяване на каква и да било обструкция или непокорност от страна на един или повече ученици, целещи осуетяването на казаните мерки и планове

ЧЛЕН XI.

Вето на директора.

Директора запазва правото си за абсолютно вето над всички решения, взети било от Ученическия Съвет, било от училищно събрание.

ЧЛЕН XII.

Изменения.

Този устав може да се измени в събрание, свикано било по инициативата на директора или когато болшинството на Съвета изкаже такова желание и получи съгласието на директора, и то след като мине една седмица от публичното обявяване това желание пред ученическото тяло. Такива промени стават само в такова общо събрание, на което присъствуват най-малко три четвърти (3/4) от всичките ученици (пансионери и приходящи), а измененията са законни, само ако за тях са гласували най-малко две трети (2/3) от всички присъствующи на събранието ученици.

Оригиналното копие представено от директора през 1921—1922 учебна год. в гр. Самоков.

Директор: **П. Роланд**

Одобрен от Учителския Съвет при Ам. Мъжка Гимназия на 10 април, 1922 г.

Представител на Съвета,

Учител по литература: **Н. Алексиев**

Приет от учениците на Американската Мъжка Гимназия с голям ентусиазм на 27 април, 1922 г.

Председателствующ ученическото събрание, Председателя на осми клас, _____

Ученик: **Вл. Цветанов**

Влезъл в сила веднага след приемането му. Първото заседание на първия Ученически Съвет станало на 28 април 1922 г.

Директор: **П. Роланд**

Председател на
Ученическия Съвет: **П. Игнатов**

Своеволний.

Преди и след хорото.

Нощта леко нахвърли сивия си воал над затихналата вечер природа. През високите клони на грамадните дървета смътно се мяркаше бледата руменина на угасналия ден. Намръщен балкан сбърчи чело, хвърли навъсен поглед над безкрайните сиви предели на морна земя, па наметна сивия плащ на нощта.

Излеко се ронеха бели листа на цъвнали дървета, и кат мънички снежинки на ранен сняг, бавно посипваха земята с тънък бял плат. Едва доловимо се носеше лекия плисък на пенливия Искър, ехото на който заглъхваше във тишината.

С отпусната на-топла въглавница глава, аз дълго се взирах в гаснещата природа, докато тя, задушена в тъмните обятия на нощта, се сле с нея в черна, безмълвна нощ.

През отворения прозорец полекo подухваше студен нощен ветър, който игриво подхвърляше гъстите кичури на моята коса.

Хвърлих дебелата и топла обвивка по-близо до мен и се унесох в мисли.

Но на какво ли по-напред!... Още от ранно утро, до късна вечер живота на всека крачка ни показва нови пътища, нови идеали, и през целия ден все по-нови и по-нови мисли се измъчват у нас. И в късна вечер, когато телото изтърпено от житейски грижи, търси отдих от тежък труд, тогава хиляди мисли се струпват и от този хаос само пригръдките на Морфей биха те избавили.

Но тази вечер... о не!... Пред мене ясно изникваше оная малка дума, която би накарала и най-мързеливия ученик да скочи кат малко и палаво дете.

Утре ще имаме смесено хоро!...

Хоро!!!... Нима това не е достатъчно да развълнува всеки ум, всяко младо сърце. Смесено хоро!... Нима това не е единствения случай, когато срамежливия ученик, който до тогава е познавал само блага майчина усмивка, който до тогава е стоял с наведени очи пред женско общество, сега ще се срещне по-интимно, ще поиграе даже... с ученички. Та това е най-веселия ученически праздник, хубавите спомени на който за дълги дни се не изличват от паметта на ученика.

След толкова разисквания, говорения, овации; след избирането на разни комисии, които да действуват в различни посоки—най-после мечтата на учащите се и в двете училища е постигната. Хоро ще има!... Вечерта, когато всред гробна тишина се провнесоха тези тъй много очаквани думи, залата се потресе от ръкоплескания.

Сякаш още ми звучат тези думи в ушите.

И десетки въпроси относно хорото, един от други по-различни се въртеха в ума ми, докато натегнала глава се отпуска, очите се затварят, и аз се пренесох в царството на блаженните.

* * *

Денят отмина и падна нощ. Подобно на сива сянка се спусна тя; бавно се разтла над морна земя, па сплете мъгливите очертания на природата в гънките на тъмния си плащ.

Излеко подемаше закъснел овчар, а тихия плисък на реката, сякаш пригласяше на тъжната му песен.

И както нежна майка приспива свидна рожба със сладка, мелодична песен, тъй и тихия ромон на падналата нощ, галйовно милваше с лека дремка морни ми очи.

Но кой би заспал спокойно след такъв един ден!? Кой би могъл спокойно да склопи очи след такива тъй радостни преживявания! И сякаш дена бе решил да угасне по-рано, и слънцето да съкрати своя път — тъй скоро мина денят.

И когато под такта на пианото се люшна весело хоро, когато опази чуждост между ученици и ученички изчезва, когато часовете летят кат минути, тогава всякой се чувствува опиянен от щастие и радост.

От срамежлив в самото начало ученик, който плахо гледа наоколо си, и не смее да се отдели от другарите си, той се превръща във весел и жизнерадостен юноша, който смело се лови веч из хорото.

Е! може ли след едно такова хоро, след една такава интимност, гдето на всяка крачка срещаш усмихнатото лице на някоя ученичка, да заспиш спокойно?

Притиснах добре одеялото и бавно затворих очи. Като в сън ми се мяркаха усмихнати лица и в душата ми се разливаше сладостно успокоение. В едва доловимия плисък на Искъра, аз чувах тихите звуци на Морфея, който ме канеше в обятията си.

И сякаш то бе сън, та когато той отмина, пред нас застана пак предишното мудно време. И наистина то е сън за един новогодишен, който по-преди не е и помислял за подобно нещо.

Излеко подухна тих ветрец, и игриво подхвърли гъстите кичури на моята коса.

Чу се задавен лай на пробудено пес и пак стихна.

П. Мореи.

КЪМ РОДИНАТА

На Хр. Ивев.

През глухата нощ и белия ден
За тебе копнея — майко прокудена,
Но ти си далечна и бедна кат мен
В жалби и мъки навеки заключена.

Сама, непрестанно с горестен глас
Зовеш със смирение неверни си син,
Но аз съм пленен от безименна власт
Въздишам и страдам в скръбта си самин.

Ст. П. Чукинов.
Горан-Орехенци

РАЗКАЯНИЕ

В душа ми тъй рано отвяли
Часът на безпощадно хладна есен, —
И в ужаса на свойта скръб понесен
Аз бродя низ забравени страни —

Там мойте стъпки призрачно кънтят
По ледено — безмълвните полета
И моите въздишки болно кретат
По пъкълъв безкрайно — дълъг път —

Там гибелта над всеки миг звъни,
На всяка крачка пълни сенки раснат
Готови с тъмна злоба да ме тласнат
Во бездните на ужаса столик —

О, Господи, в тоя страшен час
Над своя Блуден син простри ръце си
Молитвите си с таен страх въпиесох
Но ти не чу смирения ми глас —

О, Господи — всесилен и велик
Смъртта отдавна мойте стъпки дебне:
Ти изведи ме во страни въълшебни
За да умра пред Светлия Ти лик!

А. К.

„РАЗВИТ ЖИВОТ"

Тъй както въглите се удрят в скалата
И както дръвче превита се горко
Под буря свирепа, тъй също съдбата
Живота ми свиден отрави безкрай.

Надвесват суроите сенки над мене
Облаци сиви, и слънцето светло
В живота мой помрачиха те. Как стене
Сърцето ми клето обляно во кръв.

Надеждите светли, ах... те отлетеха
Замряха чувствата бурни в сърцето
Изгубих в душата си всяка утеха
Умря идеалът що хранех до днес.

Мечтите прекрасни що в мене цареха
Слана ги есенна люто попари
Тез блянове чудни що в мене цареха
Венец ще увехнал да свия от тех.

На моя живот веч звездата умира
Погребах в сърцето си всички желания
И пея през сълзи со счупена лира
Хармоня сладка на скъсани струни...

И. К.

Юбилея на Г-н Христов

Шести май, това беше една от най-забележителните дати в таз годишния ни живот. Това беше денят, в който се празднуваше 25 годишния юбилей на нашия учител по рисуване г-н Христов.

Цели 18 години г-н Христов е преподавал в Американските гимназии, където е спомогнал твърде много за развитието на художествения клон в тези училища. Той е един от хората, които най-много са ратували за признаването на Амер. гимназии, и отпосле за уреждането на последните.

Често сме гледали замисленото, сериозно лице на стария учител — чудили сме се на насърдчителната усмивка при всека хубаво дръпната линия и винаги сме се въхищавали от непоколебимата му твърдост, благодарение на която той е станал това, което е днес. И ето защо както от девическия, така и мъжкия пансион учениците чакаха с нетърпение да дойде вечерта, когато ще накажат своята признателност и ще поздравят любимия си учител, за неговия труд и търпелива работа между тех.

В чест на юбиляра най-напред учителите дадоха банкет. Смеха и шума от трапезарията достигаха до нас, които съвсем не мислехме да учим тази вечер. Очите на младите момичета, често се обръщаха към часовника, който като че ли нарочно по-бавно вървеше

именно този ден. Най-после занимането се свърши. Звънеца удари и ние тръгнахме за мъжкото училище, където щеше да има забава, речи, и цветя за заслужилия художник.

Номерата се редеха бързо един след други, неколко учители изтъкнаха дейността и описаха придружения с мъка и трудности живот на юбиляра.—Една живост се четеше по лицата на всички присъствуващи.

Оркестъра свиреше нещо познато из една опера, което друг път не правеше голямо впечатление, когато тази вечер — напротив като че ли и самата музика ни разправяше за тежките минали години на нашия учител, когато едва е намерил начин за осъществяване на заветната си мечта — да стане художник . . . Оркестъра замлъкна и ние виждаме действителноста . . .

Двайсет и пет години неуморна работа вред млади приятели. Двайсет и пет години на „Труд и Постоянство“ както до скоро беше написано на стената в рисувателната стая.

За момент настъпи гробна тишина, всеки мълчеше и мислеше нещо. Изведнаж бурни ръкоплискания се разнесоха и стотина възторжени очи се отправиха към бледната фигура на развълнуваният юбиляр. Букет след букет почнаха да се подносят — отправяха се думи, които награждаваха за всичките изминали неволи и разочарования дългогодишния учител — той беше цял отрупан с цветя и сигурно се чувствуваше много щастлив тази вечер.

Ние се възхищаваме от всичко, което е направил до сега този достоен човек; ние сме признателни за неуморимата му дейност между нас, ние не ще забравим този, който даде много години от своя живот за това училище.

Още много юбилеи сигурно ще видим, но отпразднувания на шести май завинаги ще остане в нашия ум.

Една ученичка.

Една екскурзия до Чам-Кория

1 май. Слънцето отдавна бе изгрело, когато в дълга редица ний тръгнахме на екскурзия в Чам-кория. С най-разноцветни дрехи, шапки и с големи тояги, представлявахме, наистина смешна и интересна група. На всички в очите се четеше радост, че пак ще бъдем в любимата ни Чам-кория.

Всяка бърза за да стигне по-рано в гората. Смях, глъч и песен се носеха на далеч. Но ето първите ученички се спират и почти всички боси преминават един не голям поток, а други по камъни минават едва, едва и тъкмо към край, камъкът се покълца и некоя-хоп в реката. Най-после всички сме на другия бряг. На всякъде почти пътеките са осеяни с малки маргаритки и теменуги. Една ученичка си прави венец от тях и като подражава гласа на г-н Марко, казва: „Бледи болни теменуги“.

Вижда се първата вила. Вървиме по стария път и от лявата ни страна се открива чудно хубава гледка. Пътя е на височина. Долу падината е покрита с вековни борове, между които тече река, на която ромула едва долита до нас. На среща Рила, Родопите и Мусала, покрити с сняг, който блещи от слънцето.

Спряхме се за малко, а от там на „пясъка“ където щяхме да прекараме. Учениците стигнали по-рано, играят вече на foot ball и някои на хоро. След обед пак игри и една група отидоха на „Черната Скала“ и „Царска Бистрица.“ По едно време се чува: „Вижте, ето го в ресторанта, вижте, „Джнов.“

Пред прозореца на ресторанта се вижда доста възрастен човек с голяма побеляла брада и дълга коса. От далеч той прилича на някой древен аскет.

Учениците го поканват да им говори, но на нас, разбира се, не може; ний трябва да си ходиме вече. Както винаги когато сме на екскурзия, нам не ни се пска да се върнем скоро и протестираме.

Сега никой не бърза да стигне по-рано в пансиона.

Вървим няколко ученички с един от учителите ни и говориме за училището, като какво бихме искали да бъде то и как би могло да стане такова, като не хресваме старото.

Така изминахме почти целия път. Самоков се виждаше полузабулен от мрачкавината. С своите джамии той изглежда на хубав, стар, турски град. На хоризонта се виждаше бледа нивица от красивия залез на слънцето.

КЪМ ПЪРВИ които ще излезнат 9. и 10. броеве на Рилски Шепот, й с тех ще се приключи първото течение. Но някои от вас не сте внесли абонамента. Молим да се издължите по-скоро. o o o o o o o

Шлюп-шлюп.

Пътешествие с научна цел.

Вървех безцелно по улиците, когато на един ъгъл се сблъсках с г-жа фон de la Бамбук. „Добър ден, па къде?“ „Отивам на гости на комуната. Поканиха ме да ми разправят за Великденската си екскурзия.“ Помолих я да ми позволи да я придружа. Толкова исках и аз да видя комуната. Тръгнахме заедно. Ето ни пред големата врата. Още от далеч виждаме засменото лице на едно момиче, вероятно от комуната. „О, госпожа фон de la Бамбук, най-после! Заповедайте!“ — се извика тя. „А вие водите и гостенка!“ Влезохме в голем и приветлив салон. Меришеше на люляк. Поканиха ни. Седнахме. Скоро от всека врата запазлизаха ученички и всички наседаха около нас, една от друга по-весели и засмени. „Много изгубихте, че не дойдохте на екскурзията. Беше чудесно“ — извика една. И на всека уста запазлазяха думите „кондуктор, арестуване, гара Гълъбово, кестерме, дроб сърма, гранд-хотел-България . . . . . “ „Чакайте, Боже мой, нищо не разбирам — извика г-жата — нека една да разправя.“ Or light (all right), се обадиха и една започна.

„Това е едно необикновено събитие за нашия пансион, да се ходи на толкова дълга екскурзия. Много, много не вервахме, че ще ходим, почти до последния момент. Едва кога закрачихме по Долнобанското шосе бехме сигурни че заминаваме.

„Помнете че пътуваме с научна цел, така пишеше в удостоверението за пътуване с половин такса“ се обади едно малко човече потънало в един люлящ се стол.

„Беше петък заран рано. Пътувахме пеша до Костенец, като вземахме по пет километра в час (според предписанието с чести кестермета); като всички поряджни хора бехме на време за влака. След обед бехме в Пловдив. Горещина ужасна. Разхождахме се с научна цел. Една Пловдивчанка ни заведе на Сахат-тепе, за да можем от високо да разгледаме града. Хубав град. Особено с тепетата. Жално беше че още нямаше зелени сливи. Гледахме много и доста се чудихме кое е Стара-планина, кои са Родопите. (Всички имаме отличен по География). На другата сутрин рано взехме влака за Ст. Загора. Всеки очакваше нетърпеливо тоя забележителен град, където живее един наш съкласник. О, забравих да ви кажа, че се запознахме с кондуктора, който излезе, че е Самоковец—Славно момче, много услужливо! Към обед бехме в Стара-Загора. Много скитахме из улиците. И той град като град. Два часа търсихме гостилница. Чудехме се дали там хората ядат! Намерихме най-после. Идохме, платихме и право на гарата. Пътуваме за Търново. Вие знаете, че аз не падам от поетичните натури и не мога да ви опиша хубавата балканска природа. Но вие и без това знаете, че България е хубава. Намерихме си приятели — един машинист при когото ходихме на всека станция да разгледваме машината с научна цел. А знаете ли г-жа, че новия ни кондуктор излезе че е бил ученик тук в мъжкия пансион, даже г-н Добровски му е преподавал по математика. Чудна работа нали? Провидението ни ги изпращаше за да ни улесняват. Почна да се стъмва. Към девет часа бехме в Търново. А сега едва ли ще мога да ви опиша града. Човек би помислил че небето се е пренесло на земята. Искам да кажа нощно време. Само луна липсваше там. Пристигнахме в хотела — Гранд-хотел-Роял, уморени скоро заспахме сладко. Събудихме се рано. Гледаме вън по „паважа“ слугиня след слугиня да носят тави с кузунаци покрити с тантели и др. джунжурии. Чудехме се защо отминават хотела, а то носели по родними и познати подарък за Велик-ден. Сещате се значи, че беше Велик-ден. Отидохме на черква и от там тръгнахме да разгледваме Търново. Още от далеч очаквахме да видим разрушени палати, обраснали с лишаи и мъхове, търновските стени, но за жалост нищо не видехме. Качихме се на Царевец. Там са само основите на църквите на болярите, потънали в люляк и зеленина. . . . .

„Нека аз да ви разправя,“ извика едно момиче, „как едно момче там ги лъгъ, и те с всичкия си акъл го повериваха. Той разправяше за някакъв си мост от върха на Царевец до върха на Трапезица, представи се за някоя велика личност, която намерила някакви си жълтици от Шишманово време, които сега се намират в музея. Те го повериваха, даже го издигнаха на пиедестал герой!“

„Чакай да разправям, остави това, то се мина вече. Преминахме на Трапезица. Намерихме само развалини от една черква. Дълго мечтахме над развалините на едновременна велика България. Търсихме къде са палатите, къде е скалата от която са хвърляли престъпниците. Нищо не можахме да намерим. После ни казаха, че били там където най-малко предполагахме. Решихме да си оти-

вame тази вечер. Вървяхме се весели в хотела и от там на гарата. Беше рано, както винаги Изпяхме всички песни що знаехме и влака дойде. Другата заран рано бехме в Ст. Загора. Цела вечер бехме дремали и сега едва се влачехме из града. Отидохме в музея. Там надзирателя ни развежда и за всеко прѫстенче той имаше цела реч за тракийци, илирийци и пр. Ние се прозевахме пред всека старина, клатехме глава и отминавахме. Спеше ни се. Взехме влака за Бургас. Дремахме из вагоните. И знаете ли, че кондуктора пак беше Самоковец.

„Сега аз ще разправям. Нали иде Бургас. Аз за пръв пѫт виждам море, и останах очарована. Бих желала всекога да живея там. Настанихме се в Гранд-хотел-Бѫлгария хранихме се на равкошна гостилница. Стояхме един ден. Возихме се на лодка из морето, разглеждахме един италиански параход. Какво ли си помислиха италианците, като ни гледаха толкова любопитни, та поглеждахме дори в всеки жгъл. Пѫтувахме с научна цел. А вечерта ходихме на кино. Другата заран отпѫтувахме за Хасково. Забравихме да ви кажем, че на всека гостилница ядехме дроб-сърма нашето обично ядене. Требва сега да ви кажем и за гара Гълабово, където ни арестуваха. Влака правеше маневра и ние се качихме на вагоните да маневрираме. Ето и след малко пристигна един стражар, разфукал се и вика „Хайде, госпожици, при началника на гарата.“ Сгрехме го, ама приключение нали е? Бехме пет. Изправихме се сериозни и началник-гара ни съветва доста строго друг пѫт да не маневрираме; не ни взе глоба, като на „ученички.“ Това беше цело безобразие, но пак се смехме много. От гара Раковски до Хасково пѫтувахме пеша с научна цел. Там седехме два дена и като членки на Евангелското дружество, посещавахме събора. Вземахме най-живо участие в изборите, разправите и молитвите. Ваканцията свършваше. Требваше да се връщаме. И „една хубава звездна вечер“ напуснахме Хасково, заедно с дотегливата атмосфера на събора. Стояхме един ден в Пловдив и ходихме на наложба. Пѫтувахме с научна цел. И от Пловдив пак по същия пѫт в Самоков. Много хубаво беше. Но само ако го преживеехте, ще ви се види прекрасно. Само да се разправя не струва. Нали ще дойдете с нас на Рилския монастир? Тогава ще видите, как хубаво се прекарва на екскурзия с комуната.“

Поканиха и мен да отида. Много ми се иска. Ще мога поне още веднаж да се почувствувам ученичка. Другата година ще ви разправям за Рилския монастир. Дано тогава, като прежившя, да ви я разправя по-хубаво.

Лилия

„EXCELSIOR.“

Занимание почна. Тихичко се заразтваряха досадни учебници и стотина глави се сведоха над непосилни уроци. Нерадостно лежаха на чина ми дрипава геометрия и дебела тетрадка с бездушни формули. Залових се със утрешната си домашна работа, но скоро пред очите ми се замярваха двойни букви и двойни цифри. Подигнах главата си, за да разсея тези тягостни образи и наведнаж нѣщо странно, нѣщо привлече погледа ми: горе, над платформата, където беше прикачен дългия текст от посланието към филипяните, текста, върху който за цяли пет години бе пълзял погледа ми, колчим се случвах в общата стая, когото орисница беше предрекила още над люлката на новороденото училище и бе му дарила завидна съдба, на който дори и за мене беше станал нѣщо невъзличимо, нѣщо неизбежно, сега не беше на местото си. Той беше заменен с нѣщо друго, нѣщо което гали погледа, което неусетно привлича окото. През бледата светлина на лампата, аз видях новото ни училищно мото — „Excelsior.“

Слънцето едва се показало над хоризонта, разпръска многобройните си лъчи наоколо и облива грамадните планини с розова светлина. Надвисналите през нощта мъгли бавнобавно се възземат нагоре, към острите, скалисти върхове, сякаш и те се устремяват към общата цел. А между двата гиганта, посипани от златистите слънчеви лъчи се редят в полукръг красиво буквите: „Excelsior.“

Да, това беше сбъднатия Excelsior!

Пред мен се проясни миналото. Спомних си аз с какъв интерес беше подета тази инициатива от директора ни Mr. Rowland и колко трепетни моменти преживявахме преди избирането му. И колчим директора заставаше пред нас, за да ни представи още едно motto, аз се питах: ами кой ли ще бъде новоизбрания ни лозунг? Кой ли ще бъде орисания нам водач и на тези, които ще ни заместват в бъдни години? Да ли ще бъде някоя сива, пътъркана фраза или пък нѣщо светло, нѣщо което да ни води към висши идеали? А още повече, когато ни се даде свобода да внушаваме нови лозунги и когато някои започнаха да се гаврят с начената дѣло, като предлагаха най-недопустими поговорки, мене една мисъл ме жегна: нима туй ще е то, новоизбраното?

Съдбоносния час дойде. Някакво силно напрежение, някакъв небивал ентусиазъм беше обхванал всички. Пред всеки един, сега се изправяше този голям, неразрешен въпрос, с който требваше да се справи. Виждаха се светнали лица, доланяха се откъслечни възторжени възклицания и в цялата обща стая се чувствуваше всеобщ интерес, едно небивало вживяване в работата. Председателя откри събранието. Още в самото начало усилена борба начена. От множеството лозунги, които биваха ту горещо поддържани, ту направо отхвърляни, най-после, след бурни разисквания, само два останаха на черната дъска: „Be prepared„ и „Excelsior.“ Тук училището се раздели на два воюващи лагера: единия защитник за „Be prepared“ началствуван от буйната натура на Ив. Тодоров, а другия ратник за „Excelsior“ поведен от Хр. Янев. И заредиха се разпалени говорители ту от едната, ту от другата страна, издигаха своя избраник на сяйна висота и оборваха противника си. Изпървом щастието на Ив. Тодоров се усмихваше, с твърде умяла ловкост една значителна част от присъствуващите беше спечелена за него. Той и двамата му съмишленици С. Енчев и П. Пеев полагаха всичките си усилия, изливаха всичкия си патос за успеха на делото си, но срещнаха силна съпротива. „Excelsior“ беше високо издиган от мощната ръка на Янева, който малко по малко отнемаше привържениците на Тодорова. А цялата обща стая се вълнуваше. Всички бяха обзети от общото чувство и всецяло беха предадени на работата. От най-малкия до най-голямия, всичките взимаха най-живо участие в дебатите. Дори и мъничкия Сашо и той живееше с общия интерес и той присъедини гласа си към общия. А Ив. Тодоров все още губеше. Най-после отчаен и изнемощел, като гледаше как делото му се рушеше, делото към което беше отдал всичките си сили, той се реши на отчаена дипломатическа постъпка: с молящ глас той искаше съединението на двата лозунга. Но и тази му последна стъпка не успе. Най-после светлите лъчи на „Excelsior“ проникнаха през тъмнината: едно голямо болшинство съпровождаше последните думи на Янева с гръмки ръкоплескания. Тогава се проясни бъдещият ни лозунг пред мене.

Вред гигантски планини, аз видях неуморния пътник, възземащ се към остри върхове, обвити в снежна плащ и забулени в сиви мъгли. Устремил поглед нагоре, безспирно крета той по стръмна урвиста пътека. Преминава през оградните му пътя канари, през грамадни преспи сняг, пребродва множество буйни потоци, стремглаво устремени по стръмния наклон, и пред нищо не спира забързан ход. Най-после, задъхан, облян с пот, той спира за минута, хвърля бегълв поглед на около и пак подема нагоре.

И представих си аз този пътник, за човек устремен по стръмната пътека на живота; възмогващ се, към светли идеали . . .

Избора беше към своя край. Започнаха се гласове. И заредиха се една подир друга мънички бюлетинки, с нарисувани червени слънца, лъчите на които пронизваха красиво написаните букви: „Екселсиор“. . . Но ей и очаквания с бурно напрежение край дойде. „Excelsior“ спечели абсолютно болшинство. И една дружна песен в общата стая, подета с еднакъв ентусиазъм от двата воюващи преди малко лагери. Песента на новия ни училищен лозунг, плавно се носеше, и бурния ентусиазъм, с който тя кънтеше, небивалото единение, което при нейните мелодични звуци, обхващаше отчаяните противници, и единодушно посрещнатият избор наложен от болшинството ясно откръхваха пред моя взор и аз заразен от тази величава проява на моите другари, унесен в сладостна забрава високо запех дивната балада на новия ни училищен лозунг.

Във Алпи по вечерен мрак
Юнайди, юнайда
Село мина, два млад юнак
Юнайди айда
Из преспи, лед и студ суров
Той носи знаме със надслов

Хей, другарю, прозвуча строгия глас на монитора, третия звънец отколе би!

В неделя, 28 того, последна такава от тази учебна година, г-н пастир Фурнаджиев от София бивш ученик в А. М. Гимназия ще държи три слова. Проектира се едно тържествено прекарване на този ден.

Госпожа и Г-н Кинг заедно с г-ца Дъглес ще заминат от Америка за Бълкария през м-ц юний. Очакваме да пристигнат към края на м. юлий.

Г-жа и Г-н Острандр ще пристигнат през м-ц август.

Р. М.

Осмокласния банкет.

Осмите класове са разпуснати за матура. Едно смътно чувство ги обхваща при мисълта, че те вече няма да стоят на тези сказейки като редовни ученици. Те вече не ще се влачат от клас в клас, преситени от заучена материя, да насилват задремалите си умове да възприемат все повече и повече готови факти, между които някои, представяни им при по-други обстоятелства, биха им доставили що-годе удоволствие, като извлекат някаква полза. Няма вече безмълвно покорство на звънци и разпореждания. Но облекчение свършившите не могат още да почувствуват. Пред тях е поставено страшилище, което ги заплашва със своята безпощадност. Но даже и под този ужас, малко по-дълбоко заровено, те крият в себе си тъгата по отлетелите щастливи години и привързаност към хората и местото, в което са ги прекарали.

Ученичеството зад тях и матурата пред тях, свършившите с своите преподаватели са поканени на банкет, устроен от настоятелството на училищата. През всичките си ученически години те са свикнали да гледат на своите преподаватели само като на учители, които са длъжни да преподават по строго определени правила и да поставят преценка само за заучаването на материята. А своите възпитатели са свикнали да считат като наставници, които желаят да влеят своите идеи в тъпите умове на възпитаниците си. И тъй на тези невъзприемчиви свършили е малко неловко да бъдат тук в близки приятелски отношения със своите възпитатели и даже да бъдат третирани вече като по-самостойни личности. В тяхна чест е устроена тази тържествена вечер, където имат случай всички заедно за последен път да чуят съветите и благопожеланията на своите възпитатели. И тези съвети им се сториха наистина бащински, а добропожелавията сърдечни, приятелски. Съзнавайки своята неопитност и неподготвеност за живота, свършившите пак чуха насърдчителни думи и разбраха, че успеха в живота, смисъла и значението му до голяма степен лично зависи от тях. А и много очудени останаха тези ученици, когато чуха, че са сполучили да си намерят малко място поне в сърцата на някои от своите възпитатели, а може би и ще се почувствува липсата от тези осми класове в училището за малко.

И свършившите от своя страна най-искрено изказаха признателността си за това, което училището им е дало през тези години, за старанията на тяхните учители и възпитатели да им всеят нещо добро и полезно. Най-смирено искаха прошка за своята небрежност, непокорство и недоволство, което са проявявали през това време. От страна на осмокласниците се изпесоха и някои от преимуществата на тяхната *Alma Mater* пред другите училища, именно: сравнително голямата демократичност, от която са се ползвали; живота на тяхните възпитатели, които с примера си повече отколкото с думите си, са вдъхвали у тях желание към по-висок и идеален живот.

Осмокласничките от своя страна изказаха дълбоката си благодарност към дирекцията, че им даде този извънреден случай тази година, а най-вече, което слабо може да се изрази, колко те оценяват труда и старанията на г-жа и г-н Маркам, приятния живот в комуната и практическата полза, която са извлекли за себе си.

Много подходящи за случая и за слададеното настроение бяха общите песни, които последваха. И наистина всички пееха сърдечно и като че ли почувствуваха още повече тържествеността на момента и стойността на задружния живот, който скоро щеше да се разкъса. И влагаха цялата си душа в песните и кой ли би могъл равнодушно да ги слуша и да не затрепти в него сладката струна в отзвук на тази у певците?

А след песните дойде любимото ученическо хоро. Вън на двора свършившите със своите учители играеха като луди деца. Луната осветяваше това весело и буйно хоро късно вечерта и духа на единодушие и другарство се носеше между безгрижните свършивши.

Молим всички г. г. абонати които не са внесли абонамента си да сторят незабавно това, защото учебната година изтича и редакцията трябва да приключи сметките си и се издължи на печатницата.

Марко

Успеха на девическото училище през III срок.

Никой път през настоящата учебна година успеха на ученичките не е бил тъй добър както през току що изтеклия трети срок. От деветтях класа и паралелки в училището 7 са увеличили успеха си. Двете изключения са били VII и IVб класове. Най очебиещия напредък бе направен от третия клас, който увеличи успеха си с 34 стотни и скокна от шестото място по реда до второто място. Петия клас увеличи успеха си с 19 стотни, но си остава в същото място. IVа притури 16 стотни на успеха си и се качи от петото на четвъртото място: VI клас увеличи успеха си с 13 стотни и се премести от четвъртото до третото място.

VIII клас притури 7 стотни на успеха си и си остава както през цялата година първия клас в американските гимназии.

Реда на класовете за през III срок е както следва:

VIII кл.	с общ	успех	4·37
III	„ „	„	4·33
VI	„ „	„	4·31
IVа	„ „	„	4·25
VII	„ „	„	4·23
IVб	„ „	„	4·21
V	„ „	„	4·15
I	„ „	„	3·98
II	„ „	„	3·80

Общият успех за цялото училище се е увеличил от 4·07 на 4·18.

Разликата между общият успех на гимназията и на прогимназията продължава да е очебиещ: гимназията има 4·25, а прогимназията 4·04.

През I срок имаше шест ученички с — общ успех пълна петорка или повече, през II срок имаше 19, а през III — 28.

От тези 28, три са от VIII клас, една от VII, две — от VI, три — от V, 6 — от IVа, седем — от IVб, две — от III и една — от I.

Най-силната по успех ученичка в училището през III срок е Вера Ангелова от IVа клас с успех 5·83.

Петнадесетте най-силни по успеха си ученички, са следните:

от IVа клас	—	Ангелова В.	с 5·83
„ III „	—	Андреева Л.	„ 5·73
„ I „	—	Манафова В.	„ 5·71
„ IVб „	—	Илиева П.	„ 5·66
„ IVа „	—	Гърдева М.	„ 5·60
„ VIII „	—	Милева Р.	„ 5·50
„ V „	—	Манафова Р.	„ 5·50
„ IVа „	—	Ганчева В.	„ 5·50
„ IVб „	—	Върбанова А.	„ 5·33
„ IVа „	—	Джангова А.	„ 5·33
„ IVб „	—	Данчева Ц.	„ 5·33
„ IVа „	—	Кончева В.	„ 5·33
„ V „	—	Цакова В.	„ 5·30
„ IVб „	—	Дукова В.	„ 5·20
„ III „	—	Димитрова Н.	„ 5·20

Този срок както и през целата година стипендиантките са показали много задоволителен успех и щедро са оправдали надеждите, които дирекцията възложи на тях.

Училището представлява следната картина за класовете:

Осмия клас още един път има шест ученички с по-добър успех от 4·50. Те са същите както през II срок само че редът им е различен. Попова Ю. има 5·00, Цакова М. — 5·00, Лянчева Р. — 4.72, Радева С. 4.64 и Константинова К. 4·54. В този клас няма ученичка с общ успех *среден*. Милева Р. и Цакова М. са освободени от всичките матуритетни изпити.

В седмия клас две момичета имат *много добър* успех, Константинова Н. с 5·17 и Добровска М. с 4·7. И тука няма момиче със *среден* успех.

В шестия клас има седем ученички с *много добър* общ успех срещу две през втори срок: Маркова М. с 5·00, Сендова Е. с 5·00, Василева С. с 4·90, Облакова В. с 4·88, Темкова С. с 4·62, Зашева В. с 4·50 и Рубин Зимбул с 4·50. В този клас има само три ученички с успех по-малък от пълна четворка.

В петия клас има седем ученички с *много добър* успех срещу пет — миналия срок: Манафова Р. с 5·50, Цакова В. с 5·30, Пачеджиева М. с 5·10, Дякова с 4·60, Цветанова Ц. с 4·55, Николова Ст. с 4·51 и Момчилова В. с 4·50. Пет момичета в този клас имат общ успех среден.

Четвърти б клас има шест ученички с общ успех пълна петорка или повече. Повече от половина от този класа имат *много добър* или *отличен* успех. От друга страна три момичета в клас имат общ успех *слаб*. Освен трите гореспоменати ученички между 15-тех най-силни, Зографска В. от този клас има общ успех 5·00; Илиева Л. — 5·00, Кятипова Р. — 5·00, Белчева Ю. — 4·83, Петрова М. 4·83, Кутевска А.—4·83, Христова Б. — 4·80, Лисичева М. 4·50 и Георгиева З. — 4·50.

Четвърти а клас има най-много ученички с *отличен* успех имено три, най-много с *много добър*, и най-много със *слаб*, именно пет. Десет ученички имат общ успех 5 или повече. От горепоменатите петнадесет най-силни ученички в училището шест са от този клас. Даже половината от първите дванадесет са от този клас. Другите успели през срока са Московска В. с 5·10, Хашмова Г. с 5·00, Андреева М. с 5·00. Градинарова Н. с 5·00, Симеонова Е. с 4·83 Хаван с 4·83 Гершопов с 4·83 и Начева Сл. с 4.50.

В трети клас има шест ученички с *много добър* успех срещу три през II срок. Освен горепоменатите две, те са Караманчева В. с 4·91, Иосифова с 4·73, Момчилова М. с 4·73, Нисимова В. с 4·55 и Пейкова Н. с 4·55.

Втория клас е най-слабия клас в училището. Половината от ученичките в този клас има общ успех среден или слаб. Четири имат *много добър*: Куюмджийска Р. с 4·80, Везенкова Г. с 4·66, Корчева Л. с 4·60 и Христова Е. с 4·60.

Първи клас е направил голям напредък през току-що изтеклия срок. Шест момичета са спечелили *много добър* успех или повече от много добър срещу три за II срок: Манафова В. с 5·71, Пармакова З. с 4·86, Свободова Г. с 4·71, Кюстендилска М. с 4·80, Чавдарова Е. с 4·58 и Багрянова В. с 4·57. Три момчета имат общ успех *слаб*.

Поведението на ученичките е било много задоволително. Никакви особни случаи за изследване и наказване не е имало. Случаите на намалено поведение са много малко.

Общо казано ученичките са се показвали много благонадеждни. Те съставляват неоценимо българско съкровище, което никакви репарационни комисии не могат го отнеме.

Седмокласнички.

Въпроса на деня в Амер. девич. уч-ще.

Въпроса на деня в Амер. Дев. у-ще е поместването имената на силните ученички в „Рилски Шепот".

Това е предмета на много спорове и разисквания, които стават напоследък между ученичките. Това е предмета, който буди една лоша амбиция, придружена със завист и озлобление на една спрямо друга — а не добрата и благородна такава, както мислеха *мнозина*.

Когато започнаха в края на първия срок публикуването на успехи, всички мислеха, че това е най-доброто средство за хубави бележки. Но бележките ли са най-важния фактор в живота или развитието на един благороден характер? Има тази амбиция породена за получаване на отличния успех не прави учащия се ограничен вдаден в своите уроци и непрочитащ нито ред от друга книга?

„Хубаво било целия живот на човека да бил прекаран в състезание". Да но благородно ли е това състезание, което развива надменност, себелюбие, завист и много мнение за себе си?

Ето какъв е отговора когато питате способна ли е еди-коя-си ученичка: „О, да, разбира се, писана е в „Рилски Шепот".

Нима способността на едно момиче се изразява с писането му във вестника, защото имало 4·50, а не 4·45?...

Тръгнете ли из двора и се спрете при някоя група ученички, които живо разговарят — то знайте че е нещо за успеха писан в „Рилски Шепот". Вслушате ли се, ще чуете: „Хи, че разбира се, аз имам 4·65 общ успех". „Ами ти писана ли си във вестника?" „А, пък моите бележки са по-хубави от твоите" с задоволство извикна някоя и изведнаж се почват бурни спорове. Даже някоя писана в „Рилски Шепот" мълчи, надигнала глава с презрение гледа „простосмъртните".

В пералня ли било, в клас или на спалнята джските се мият, вечно някоя седи с книга и молив в ръцете, събира, дели и пресмета бележки.

* * *

На надменните отговори: „Аз съм способна, защото съм писана във вестника", ние ще отговорим:

— Най-способните, интелигентни и развити момчета от VIII клас в мъжкия пансион, са освободени само по един или два предмета. Защото не са давали времето си за да имат 4·5 общ успех, а са излизали вън от сухата и еднообразна сфера на сегашната система на учене, за да получат това, което сега притежават и което безспорно е много по-ценно за тех и бъдния им живот, нежели безплодната цифра на успеха им.

Бележки от Марко. За ред години не е имало в мъжкото училище един VIII клас с толкова способни, енергични и примерни момчета, както през тази учебна година. Те са управлявали не малко от училищните дейности и са се показали достойни, неуморни водители. Много са допринесли за общия успех на училището. Сега ще е много интересно да видим отношението между бележките и участието в училищните дейности. Ето фактите по този въпрос:

Шест момчета имат общ успех от 4·20 нагоре. *В тази група се намират всичките, които са взимали ръководно участие в дружествени дейности*, с едно само изключение.

В този клас една ученик е освободен от четири предмета, трима — от по три, и двама — от по два. *В тази група от 6 души се намират всичките проявили се до сега водители*, с двама само изключение.

Ние сме наклонни да не приемем намека на „седмокласнички", че „най-способните, интелигентни и развити" ученици са онези с посредствени бележки.

Общо, ви ще сми пряк между онези, които нямат да махнат бележките и да се даде оценка по това, което върши учащия се, а не по това, което зубри.

Спорт и туризъм.

Тази година спорта и туризма в нашето училище се засилиха до голяма степен. Основаха се няколко спортни клуба, а по инициативата на отделни ученици или на дирекцията са направени няколко излети из красивите кътове на Рила.

„Спорт Клуб" даде тази година няколко официални игри на собственото си игрище, отпуснато му от тукашния гарнизон в казармите на 7 о арт. отделение. Всички игри беха посетени добре, а играчите играха така добре, като че ли бяха членове на силен софийски клуб. Това прави чест на подадите на тоя най-силен спортен клуб в нашето у-ще.

Другия спортен клуб, „Ботев", съставен наемеду у-те на четвърти клас, е изобщо много по-слаб от „Спорт-клуб." При все това, и той има зарегистрирани два мача: Първия му тим се състезава с тима на пети клас. Резултат 1:1. После втория му тим се състезава с тима на II прог. кл Резултат 2:1 в полза на II клас. Освен това, има мач между тимовете на II и III прог. класове на игрището на „Спорт-клуб." Резултат: 12:0 в полза на III клас.

Имало е и няколко други мача между прогимназиалните класове. И тук прогимназията би гимназията!

В началото на годината учениците от горните класове направиха един двудневен излет до най-алпийското място на Рила планина, — „Рупите." Водеше члена на Самоковското Туристеко д-во, нашия ученик Радев. Групата спа в дворец „Овнарско." Рано другия ден излетниците се отпътиха за самите „Рупи," обаче ниско паднялата мъгла и дъжда им попречиха да видят хубостите на българските Алпи. Стигнаха само до първото езеро на тамошния цирк и вследствие на дъжда се върнаха назад.

По средата на годината, преди коледа, наши ученици от VI и VII клас не са посетили излета на туристическото д-во „Рила" до красивите „Орлови скали," които гигантски се издигат в началото на прохода „Демир-Капия." Главатар е бил председателя на „Рила" — М. Веселинов, а водач — В. А. Радев. Излета е бил прекарал много добре с един малък инцидент: Главатаря и двама наши шестокласници са падиали по една заледена пропаст от върха на скалите чак в реката Бели-Искър (около 700—800 метра). По една щастлива случайност, падналите са се отървали не много тежко ранени, както би се очаквало.

На 1 май т. г. по инициативата на дирекциите, двете ни училища направиха излет до Чам Кория, където под звуците на случайно намерена цигулка се прекараха няколко весели часове в хоро и други игри.

В същия ден, „Комуната" на г-н Марки е направила излет до казания вече дворец „Овнарско," където са се срещнали с принцесите.

Радваме се, че можем да съобщим всичко това и не губим надежда, че за напред спорта и туризма в нашето училище ще бъдат още по-добре застъпени, че „Спорт-Клуб" ще има щастието да се състезава с някои чуждо-градски клубове, че ще имаме и някоя „туристическа секция" към клона „Рила" на Ю. Т. С. в България, която да урежда един истински излетен, туристски живот в нашето училище и най-после, че настоящия отдел на нашия вестник ще има щастието и за напред да съществува и даже да се уголеми.

Съобщава: *В. А. Рилски.*

ХРОНИКА

Сказки. Напоследък в нашите училища се държаха няколко сказки. На 12 т. м. г-н поднор. Л. Паспалеев от града държа хубава сказка в салона на девическото училище. Темата му беше: „Най-новата руска литература (болшевишка и емигрантска)." С хубави думи г-н Паспалеев охарактеризира тая руска литература и лицето на нейните представители Блок, Соловйев и др.

На 21. с. м. в общата стая на мъжкото училище след хубава музикална част, от името на Мл. Хр. Д-во нашия уважаем учител г-н Алексиев каза няколко хубави думи за „Религията, която поддига."

И най-после на 25 с. м. — Спасовден — в салона на девическото у-ще нашия добър и обичен учител по рисуване г-н Христов говори на предмета *Съвременното изкуство.*

И трите сказки бяха добре посетени и изслушани с голямо внимание. От името на учениците и ученичките ние изказваме най-голяма благодарност на сказчиците.

Праздника на българската учаща се младеж — деня на славянските равноапостоли Св. Св. Кирил и Методи — и тази година биде отпразднуван по един тържествен начин. След службата в черква едно грамадно шествие се отправи за държавната гимназия, където чухме една сказка за случая от учителя от държ. гимн. г-н Петров и няколко декламации и песни от наши и от държ. гимназия и прогимназия ученици.

След това под звуците на военната музика имаше няколко хора, които продължиха до 12 ч.

След обед начело с военната музика всички ученици и ученички от държ. у-ща, след импозантна манифестация из улиците на града, се отправиха за Туристическата градина, където до 6 ч. в. играха хоро и др. игри.

Вечерта на площада пред пощата, който беше феерично осветен от примитивното българско светило — борина — и същевременно от най-новите изобретения на науката — бенгалски огън и ракети, — всички учащи се и маса граждани прекараха в песни и хора чак до 1 ч. полунощ.

В нашето у-ще цялия подиробед, от 2 – 8 ч. в. задния двор на мъжкото у-ще кънтеше от веселите смяхове на ученици и ученички и от кларнето и барабана на Капара, а старото училищно здание се тресеше от многобройните живи и весели хора.

Спасовден — 25 т. м. — беше също така тържествено отпразднуван. Сутринта д-во „Развитие" уреди своя традиционен конкурс. Това беше едно отлично утро, в което на най-добрите изпълнители бидоха дадени награди. (Надяваме се, че в следующия брой ще поговорим по-обширно по това). След обед от 3 ч. на игрището на „Спорт-Клуб" последния даде жива и красива игра между някои от своите тимове. Спортистите имаха щастието да се удостоят с присъствието както на нашите ученици, така и на ученичките на съседното училище.

По случай 25 годишнината от смъртта на първия български турист — известният наш поет Алеко Константинов, Самоковския клон „Рила" на Ю. Т. С. в България уреди вчера, Спасовден, от 10—12 ч. сутринта в салона на Семинарията хубаво „Алеково утро." Бидоха изнесени няколко фейлетони и разкази от любимия човек, и една от неговите малки сценки — „Бай-Ганю ще издава вестник." Всичко

това биде изкусно сплетено с няколко музикални номера и една отлична, кратка биография-очерк на поета турист. Ние поздравляваме юношите туристи за хубавите работи, които те вършат в града и частно затова, че благодарение на тях и нашия малък градец не остана чужд в честуване паметта на един велик българин, какъвто е Алеко.

Напоследък в нашето училище се завърнаха от старите ученици — като Темков, Ангелов, Мутафов, — които ще държат изпит. Това е едно потвърждение на факта, че не така лесно се забравя нашето училище. Ние пожелаваме на дошлите си другари „Добре дошли" и щастливо изкарване на изпитите.

Осми клас на нашите училища е разпуснат още на 10 май. Най-възрастните наши другари усилено се готвят да прескочат прага на вратата, през която ще минат в стаята, наречена „Живот." Приятно ни е да съобщим, обаче, че има и такива, които вече прескочиха прага, а им остава "паспорта," за да влезат в „Живота." Това са освободените по всички предмети абитуриентки Милева и Цакова. В мъжкото училище няма нито един, освободен по всичко. По най-много предмети, четири, е освободен — Кривошиев Крум. Пожелаваме на всички щастливо изкарване и хубав „паспорт"!

Приятно ни е да съобщим, че нашия бивш другар, свършилия преди една година нашето училище Борис Тинев се е венчал с г-на Вера Енчева, сестра на нашия сегашен абитуриент С. Енчев. На младата двойка пожелаваме щастлив семеен живот.

Смесения църковен хор в своя пълен състав, счет на обикновеното му място в църквата в дясно от амвона.

Под ръководството на нашия неуморим учител г-н Гончаров, тази година ние имаме привилегията често да слушаме приятна музика.

На 25 този м. оркеста даде концерт в малкото здание на черквата за учениците от прогимназиите и IV класове. Същия ще се повтори за Гимназиите на 27 с. м. Пожелаваме успех.

Научаваме се че VII клас в дев. у-ще след свършването на учебната год. ще отидат за 10 дена на Чам Кория. Пожелаваме им приятно време.

На 2-ий идещия месец настоятелите ще се съберат за годишното си събрание, което тази година ще е от извънредна важност по причина че в него ще се изработи нова учебна програма, за целия курс. Комисията избрана от настоятелите да ръководи тая работа се състои от седем лица, трима българи и четирима американци.

Учебната година ще свърши на 31 май 4 ч. следобед. Пожелаваме приятна ваканция на учениците от двете училища.

Тези броеве на вестника се нагодоха от стария редакционен комитет в съдействие с нов комитет състоящ се от следните членки и членове: Радка Манафова, Н. Николов, В Радев, Г. Тодоров, Р. Кютукчиев и Цв. Попов.

Печатница при Американските Гимназии — САМОКОВ.